

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ

REDACCIO

CARRÉ NOU DE S. FRANCESC

núm. 27, pis 2.er

BARCELONA

PERÍODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRT Y LLITERARI.

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

FORA DE BARCELONA

cada trimestre

ESPAÑA, 8 rals.

CUBA Y PUERTO RICO, 16.

ESTRANGER, 18.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

SOBRE 'L MATRIMONI.

A Fransa están à punt de adoptá una lley sobre 'l divorci, proposada per un tal M. Naquet.

¡Lo divorci! ¡Quin tema més inagotable per un poble com lo poble francés, tant amich de fer lo qu' els ne diuhen *sprit*, qu' es com si diguessim girar conceptes, fer retruchs de paraulas, paradoxas, *calembours* y brometas.

¡Quin modo de contar anécdotas, quientos y xascarrillos! ¡Quin modo de ressucitar lo que han deixat impres los escriptors més aguts que s' han ocupat del tema inagotable del matrimoni, del adulteri y del divorci!

L' inagotable Cham, aquest dibuixant que tè are qu' es vell la mateixa frescura, la mateixa bona sombra que quan era jove, pintava dias endarrera un senyor y una senyora, trobantse sorpresos á la porta de la Càmera, tots dos ab un ram á la ma.

—Hont vás? preguntava ell?

—Vaig á fer lo mateix que tú, á regalar un ram á M. Naquet.

M. Naquet, es com ja 'ls hi dit l' autor de la lley sobre 'l divorci.

Fonaments de la lley sobre 'l divorci:

«Al Orient l' home està segur de ser lo pare del seus fills; la dona ho paga estant reclosa. Al Occident la dona es libre, y únicament la lley fa pare dels fills al marit.

»La lley! Y com que las lleys, segons deya Napoleon I, son fillas de los costums, y com que las costums varian, vels 'hi aquí, com certas institucions que semblan naturals, poden variar y perfeccionarse.»

Després de haver dit això Napoleon I, s' han escrit mils de novelas sobre 'l mateix assumpt. Balzac, logran novelista, vā posar en aquest monstruós edifici la pedra més ben esculpida: la *Fisiologia del Matrimoni*.

Entre molts altres dona aquests tres aforismes:

—No pot casarse un home, sense que al menos haja fet avans la *dissecció* de una dona.

—La sort ó la desgracia de un matrimoni dependen de la primera nit de bodas.

—Lo matrimoni que vulga viure tranquilament, ha de combatre un monstruo que ho devora tot, la costum.»

Del mateix Balzac; es lo següent càcul:

«Cada dona casada fá la ventura de tres homes sense contarhi al marit. Aixó no vol dir que no hi haja donas virtuosas; no proba sino que las demés en lloc de tres pecats ne cometan tres dotzenas, per la part que toca á las altres.»

Tot está en saber, diu un altre autor, si 'l matrimoni proporciona relativament tants bens com mals y desgracias causa l' adulteri.

«L' adulteri, diu Chamford es una especie de quiebra. No més hi ha una diferencia, que queda deshobrat, precisament, lo qui es víctima de la bancarrota.

¡Quina diferència entre l' adulteri de las novelas y 'l de la vida real!

La vida real! Escoltin un terme mitj.

En Simon té una dona guapa. Un tinent de caballeria la visita. Un dia aquest tinent, al sortir del quartel, cambia 'l seu *kepis* ab lo de un company.

Aquell dia precisament arriba 'l marit més d' hora á casa, y 'l tinent s' escapa ab tanta precipitació, que se 'n vá sense res al cap.

Sorpresa del marit, al trobar lo *kepis* al quarto de la seva dona. L' agafa, l' examina, mira el número y 'l dia seguent se 'n vá al quartel. Troba al amo del *kepis*, y del primer Déu te guard' l' hi vena una bofetada.

Se desafian y l' endemà 'l marit moria atravessat de una estocada.

Aixó es novela.

Y vají are de quanto: es antich. Vá escriure 'l un autor italià, Bocacio, célebre pels seus quientos.

Aguiluf era rey dels lombarts. Un patje se havia enamorat de la seva dona y una nit, com que l' amor es cego, prengué 'l puesto del rey.

Aquest arribava, pochs moments després d' haverse'n anat lo patje. La seva dona llansa al veure'l una exclamació, y l' hi esplica que algú s' haurá fet passar per ell.

Lo rey no diu res. S' alsa, pren una llanterna y 's posa á recorre una per una totas las salas del palau ahont dormia 'l seu servei. Va de patje en patje, posant la ma sobre 'l pit de cada un d' ells. Lo cor del culpable, pensa, palpitará més fort que 'l dels altres.

Lo patje criminal l' ha vist venir: creyentse perdut, acloca 'ls ulls y fingeix que dorm profundament; pero l' esbatx del seu cor l' hi fá traicció.

—Es aquest, diu lo rey. Y per coneixe'l al dia següent, ab unes estisoras l' hi talla 'ls cabells del costat dret del cap.

Gira l' esquena y 'l patje s' alsa, y ab las mateixas estisoras talla 'ls cabells á tots los demés patjes, de la mateixa manera que 'l rey los hi ha tallat á n' ell.

Al dia següent lo rey crida als seus servidors. Tots estaven esquilats del costat dret. Com regoneixe al culpable?

—No es cap tonto 'l que m' ha burlat, pensa 'l rey Aguiluf.

Y luego, alsant més la vèu exclama:

—Vaja; 'l que m' ha faltat, que no hi torni mai més.

Y vá are la vida real. En Félix té un cafeti y una dona guapa. Lo cafeti l' hi marxa, perque la presencia de una dona guapa sempre crida parroquia.

Un dia la dona guapa l' hi marxa també. Vull dir que un parroquiá dels més assiduos la sedueix y se l' hi emporta.

Gran sensació en lo cafeti. Al cap de quinze, dias trista y abandonada la dona l' hi torna á casa.

En Felix calcula: —Ella es la salvació del meu negoci, pensa, y la perdonà.

Pero la dona culpable se l' hi fica al quarto y no 'n vol sortir de cap manera. Se 'n dona vergonya. ¿Qué dirá la concurrencia?

—Vaja, diu lo marit, es precis torná al taulell.

—Oh, per mor de Déu, Felix! Jo 'm moriré de vergonya.

En Felix molt imperturbable:

—Com de vergonya! Deixat de tonterias.... ¿Que 't pensas que tú ets la primera que ha fugit del home?

Quant n' hi ha com en Felix!

* *

Un rasgo final:

A Fransa en los judicis sobre separació de un matrimoni se celebra una vista pública.

Per supuesto, no hi falta may l' assistència de curiosos y de gent aficionada á riure.

Un marit se queixava de que la seva dona 'l descuidava completament; de que 'l desprecia, de que no l' hi tenia la més mínima atenció.

—May vos ha prestat cap obsequi d' aquells que demostren algun carinyo? pregunta 'l jutge instructor.

—Ah, sí! una sola vegada, respon lo marit. Tenia una petita inflamació, y vá ferme posar vinticinch sanguineras. Es l' única prova de carinyo que m' ha demostrat en sa vida.

T. DEL F.

PLAZA DE TOROS.

Segunda función gimnástica-taurina, dada en la tarde del domingo 13 de Julio.

Nos hayábamos en er puerto, dentro de las mesmas aguas de la mar, esto de icir dentro, es un icir porque estábamos sobre, ó como quien ice en un vaporazo de gran calibre, y de mas rumbo que una maja macarena de las que se yeban embolicadas en los pliegues de zús airoosas fardas, las entretelas de los desgraciados infelices que por mor de sus peccados abren de par en par las ventanitas de sus lucernas al encontrarlas á su paso. En este vapor yamado «Lafitte», partía pa Seviya el intrépido, jóven y simpático viajero, er zeñó... Ponce y... con er zolo obgetto de ver á su familia, recoger su petate y largarse otra vez por estos mundos de Dios y por los der diablo, si puede encontrá pasage y le espiden pasaporte, que á él nada, le arredra, pué ni doña Guindana ni su esposo er zeñó Canguelo saposen tan en su arma ma templá que los estoques fabricaos en Arboraya.

Habia ido á despedirle con varios amigos, que se habia hecho mientra su corta permanensis en esta ciudad, er zeñó Ponce, mozo crudo á quien se conose en los Estaos Unidos por er Curriyo.

Le deseámo un pròpero viaje y que la misma buena suerte que ha tenio hasta er presente le acompañe por do quier, tanto aquí como ayá, por er Sur y por er Norte; en tierra y en mar, en carril y en travnia y hasta en globo, si cansao de recorrer la redondez del Universo de este mundo se las enfila por el espacio en busca de otro mas elevao, pa desfogar mas libremente

el airecito de sus pulmones respirando á sus anchas y en toita su libertá.

* * *
Oímos entonce un cañonazo y los que fueron siguiendo nos recordaron nuestra obligación y aluego de haber comido, y echo un ratito de siesta, porque quien tiene una hora güena, no las tiene toas malas, nos fuimos trotando hacia el edificio de la circunferencia.

* * *
Habia media entráa, por supuesto toa de gente principal y distinguida. En el palco corgao no había mas que un arguacil. A las cuatro se escomenzó el «gran suceso» como ician los papeles, y todo lo que se jizo es lo que apuntao va siguiendo y lo verá quien quiera pasar la vista por los renglones de las letras que lo esplican.

* * *
Er rubio del otro domingo rompió el hielo, entrando en calor en el trapecio. Siguieron dos que saltaban tiras de tela mui tirantes; uno que vestía de encarnao sartava mas que una ardiya. Los ayudantes convierten en redondel en un salon de la Pataca; cada cual va disfrazao á su modo, los uno de paisano, los otro de militares del tiempo atrasao y todos de «Trapos y hierro viejo». El traje que mas domina en aqueyos noveles *ecuyers* de la Barceloneta es el de pantalon colante de velludo, blusa y bota alta de montar.

A luego de los saltos otra vez está en escena el rubio, con su colo natural, ná de emmascaras, con su compañera la que de tan delgada, con una sopla se hace camina un par de leguas. Como que tiene los brasitos cual dos palillos de tambó, la cuesta trabajo subir; varga que el rubio tiene una mano que no es de mortero.

Finaliza la primera parte con una munion de sartos mortales que daban los que ya habían salido primero á sartar y un chiquijo, el encarnao hizo el gasto sarto una torre pasando por dentro, no filtrando la pared como el Comendador del Tenorio sino rebentándola en dos tiempos por todos sus cuatro costaos, y sacabaron los sartos con sartar él mismo fulano por encima de una compañía de tercios castellanos á la Federica que le dispararon sus mosquetes.

* * *
Entonces los *ecuyers* todo arreglando la red, pa demostrar su aplicacion y su saber hacian planchas, contracciones y dominaciones tan vivientes como las que de costumbre sufre nuestra pobresita patria.

Vimos con satisfaccion que los intermedios se habian escursao.

* * *
Un paisano con gorrita engalona de coronel, dá la señal pa que la copla de murguitas de las Cortes, no de Madrid, sino de Sarriá, toque un paso doble por saludar á Mister Colleen que está saliendo tan mal engiponao como el otro dia. Jace un trabajo sin variacion, tanto que hasta se quedó en camisa como la otra vez apesar de lo critico que fué, y con justicia. Por su facha, por vestir chaquetita de suavo, por su bigote recortao, por sus brasos negros del sol y porque

«er peso de sus medallas
esquinaba su camisa» hubo quien se creyo ver á un alférez del batallón que daba la guardia de honor á cierta heroina que no era negra, segun su nombre de pila.

* * *
Nestor y Venosa, fueron mu aplaudidos y festejaos con música y se lo meresen. Trabajan con gran serenidad y la mayó presision. Er salto terrible lo dió el mas jovenito de los dos, sin inmutarse lo mas mínimo como quien no hace naa.

La Empresa anuncio que daria «diez mil reales» á quien se arrojase de aquella altura. A mi me paese que tuvo suerte de que la gente no lo supo pues no hay pocos desesperaos que por quinientos duros se arrojan desde Monjui al mar, y no vemos todos los dias que de valde se tiran en Madrid del Viaducto de la calle de Segovia al adoquinao?

Que no repita el anuncio, porque o sino el domingo no va á tené el dinero necesario para pagá a tantos ciudadanos como se le presentaran con el objeto de emborsarse los quinientos duritos aunque sea muriendo pa ganarse la vida.

* * *
Ni la pantomima, ni los toros del público ofresieron na de particular, ni siquiera un mediano revolcon. Er espectáculo terminó á las siete.

* * *
Para el domingo se anuncia una corrida de burros y dice el cartel, que los que quieran tomar parte... etc. Veremos si farrará el señor teniente de alcalde que no usa polainas, apesar de que le son convenientes; si él no puede asistir que vaya otro, er caso es que la falta de asistencia de un individuo del municipio á la función daria lugar á mucho run, run y seria mu comentaa.

ANDALUZ DEL CLOT.

LO QUE PASA EN LOS TEATROS.

* * *
Pobre Benet! Que n' estás de aburrit! Jo no sé qui dimoni t' feya embolicar!
Claro hombras. Figurinse cap als meus anys resistir aquet tracateyu. Ayu ves a n' els caballs; demà cap al Buen Retiro; ara hi ha estreno a Novedades. Després n' hi hâ a n' al Espanyol. Vaja això no s' ha fet per mi. Y després qu' un s' amohina y sua com un bastaix anant de un Teatro al otra y aguanta 'ls cris de la propiú, acontenti á tothom.

Ja 'ls dich jo, que si are fos á fer, ho hauria deixat corre. Mes com ho hem d' arreglar som al ball y hem de ballar. Ballèm donchs y encare que la música no soni del tot convenient vingan borras y filem.

En los caballets, com sempre, sols lo públich aplau-deix las castanyas y 'ls bulets que 'l Tony Grice y 'l Antonet ne fan passar de ma en ma entre 'ls seus companys.—Quina gent! Mare de Déu! Creguin que al sentir aquellas riallas, quan se reparteixen bulas ó quan hi ha aquells tomballons mes bés ab un li fa l' efecte que 's troba entre 'ls zulus, que entre personas com cal.

Jo no sé perque la gent se ha d' alegrar del mal d' altri.

* * *
Qué dihuen qu' ho fan de per riure?
Bueno, bueno, ja 'ls ho darán. Preguntin á casa 'n Roca l' árnica que hi van á comprar los amos del circo y aixis comprenderan que totas aquellas trompadas y aquellas caigudas y danys son de debó y molt de veras. Pero en fi, que 'n treurán si encare que ho palpin per això seria igual. Nada, son los instints ab que naixen nostres semblants, no hi ha més, los circos, lo mateix que les plassas de toros, han estat, son y serán.

Per treure 'm una miqueta 'l mal gust que 'm va deixar lo Circo vaitj passar al Buen Retiro. Feyan Dinarah, la Ferrer, lo signor Chinelli y el barítono Palou. Alabat siga Déu! Mirin donchs per dos ralets no més, se sent cantar una minyona (es dir jo no se si hu es) que pot ben anar.

Creguin que als Capuchins vells y hasta al mateix Montesion ne aplaudian de pitjors. Y 'l Palou si no hagues acabat fa temps los torrons, vestiria d' allò més per aquell treyat. Perque de caleyu ja 'n té ja. Llāstima que 'l Chinelli siga tan chino. Vull dir, que pe-gui aquellas curradsas y vaji sempre cremat. Pero mirin tot ab tot pot ben pasar.

Per lo que 'm va agradar més va ser la cabra y la font del canari, això es Mare de Déu! la cascada y sobre tot los llampechs que passaban fils avall com si lo nostre. Pare Jupiter los hagues enfilats ab una agulla molt llarga de cordill d' en paloma.

En fi per veure y sentir cosas saladas no hi ha com lo Bon Retiro.

Per això dijous va comensar Novedades ab companyia francesa que creguin no s' queda gens ni mica enrera.—Quina colla de Musius y Madamas! Varen cantar uns Mosquetaires! mes magres, que aquells que anavan á caball quant lo Sebastià Junyent passejava lo Carnastoltas y 'm sembla que ab la rebuda que 'l públich te me 'ls va fer, varen agarrar una custipera que ni deuen poder tornar á cantá. Quins xiulets! mare de Déu! semblaba qu' m' troves á la fira de Sta. Lucía.

Crech que fins l' Empresari s' va arribar á convenise y en vista del xivari pensa renovarho tot. No tardarem á saberlo.

A l' Espanyol... mes son tantas las Zarzuelas novas y es tan gran lo guirigall que hi ha entre los artistas que preferireix ocuparme 'n—á solas. La cosa val ben he la pena, sobre tot es producció nacional y ara que fa temps està de moda serne proteccionista fins al moll dels ossos, no vull ser menos jo que 'ls altres, ab això poden contar per la setmana entrant ab un bouquet (bò) ja anaba á fer lo francés, ab un ramillete, això es, de las flors millors, escullidas que 's cultivan en lo jardi de casa nostra.

Y.... ara dissimulin.

BENET.

LO MATRIMONI.

EPÍSTOLA SATÍRICA, Á UN AMICH.

CONTINUACIÓ.

VII

Ja som sis; quatre criaturas,
ella y yo: sis afamats
que tots sis gastan á doyo
lo que un sol ha de guanyar.
Pobres fillets! Jo 'ls estimo:
son tant monos, tant trincats!
Tant bon punt arribo á casa
ja 'ls sento cridant papá,
papá qu' m' porta una cosa!
papá, papá, l' amistat!
Jo m' hi encanto, 'm cagu la baba,
los allargo á tots la mà,
y ells l' agafan estirante,
dant mil brincos y cantant.
Y sa mara! pobra dona!

Ara si que ha ben cambiat:
s' ha tornat com una malva;

las augúniás y 'ls treballs
han blandit lo seu genit:
estém més ajermanats
ara, que no l' primer dia,

llavoras que 'ns van casar.
Pero, noy, la ballèm magre,
vivim al dia y en paus!

Aquest diable de quixalla
no m' deixa ni resollar,
pues en bergancins, pulleras,
bassetas y devantals,

y gorras de cop, y ninas,
y calcetas, y calsats,
y ara cotó per la neua,
y ara llibretas pe 'l gran,

y ara un mánech per la ploma,
y ara per un cartipás,...
per més que jo m' escarrassi
y 'm fassí tips de suar,

gasto l' poch que guanyo, y gracies
si encara tot vā marxant.

Cada dia cap al vespre
quan arribo, ja se sab:
disgustos per la canalla.
Me 's veig tots arreconats
y ella molt incomodada.

—Vaja, que passa? que hi hâ?
—Que hi ha d' haver. Que aquest ximple
m' ha trencat lo canti gran:
que aqueix m' ha espaiat la escombra;

que aqueix altre bordegàs
no m' vol creure, se 'm subleva
y ni a tiros vol callar.

—Pero, dona, pren paciencia
son petits no 'n fassis cas.

Y llavoras jo 'ls arengó
com si estés molt enfadat,
fins que ploran y 'm prometen
que may més hi tornarán.

VIII.

Passan días y setmanas,
passan mesos, passan anys.

De quatre fills que tenia
no més dos me n' han quedat.

la noya, l' única qu' era,
y dels tres noys lo mitjà.

La dona està molt malota,
jo ja poso cabells blancs,

y entre desgracias y angúniás
aném passant y adorant.

Ara tinch un altre pena;
lo xicot té dinou anys,

l' any vinent entra á la quinta

Y està clar, l' hi haig de pagar.

Com compendràs, los apuros
per tot això son molt grans,
perque 'l noy ab sa carrera
malehida d' advocat,

m' ha fet ja gastar molts quartos
y per més que n' hi guanyat,

no n' hem arreconat gayres

ó, per més ben dirho, cap.

La noya... quin' altra pessa!

no més pensa en festejar;

això si, pretensions moltes,

y de llengua 'uf! fins alla.

Si ella m' hagues volgut creure
s' hauria pogut casar

ab lo fill d' un ebanista,

qu' està molt ben arreglat:

pero 'cái no vol entrarhi;

te tants pardalets al cap!

Ella dona de botiga!

ella haver de despatxar!

Jo l' hi dich.—Pero, minyona,

¿qué som alguns potentats

per formarte tais ideas!

—Qui sab ab qui t casarás!

—Més m' estimo ser soltera

y quedarme á vestir sants,

que no pás tenir de viure

ab un beneyt del cabàs.

Y, perque això? Perque 'l jove

que jo l' hi vull atrassar,

a la quenta es molt pallassó

y no vesteix elegant.

Pero, bah! no m' hi amohino;

ja hi estich acostumat

a que tots los trets me surtin

per la culata: endavant.

(Se continuará)

C. GUÀ.

ESQUELLOTS.

L' altre Ajuntament vâ sosténir la huelga del gas.

Aquest en cambi fins tracta d' iluminar alguns car-

fers ab llum elèctrica.

Es natural. Tenim ja la primera materia.

¿No saben quina es?

Los mateixos concejals,

Es clar; en certas ocasions s' electrissen tant de-

pressa!...

Dugas caigudas: l' una 'l Cardoner de Manresa, y l'

altre 'l Diari Català.

Motiu, una reliscada, que no van parar fins á tro-

barse als brassos del fiscal de imprenta.

Acte de la vista: l' un divendres y l' altre dimars.

Dimars y divendres! Quins dias!
Desitj nostre: que pugan baixar las escalas de l'
Audincia ab las seves propias camas.

Diu que d' ensa que l' bisbe nou es aqui à Barcelo-
na, ha confirmat á més de 5 mil persones.

Si l' Sr. Cortina dura massa, també es capás de
confirmar á més de 5 mil periódichs.

L' altre dia entrava un francés pel portal de Sant
Antoni. Naturalment, duya un' orga à coll.

Pero aquella orga anava y venia moltes vegadas,
de Sans à Barcelona, de Barcelona à Sans, y l'ls del
resguardo que son molt maneflas y curiosos, ván voler
examinarla.

Obran la tapa y á dintre hi troben dos pots de llart.

—Això es molt gras! deya un del resguardo. Y te-
nia rahò.

Això 'm fa recordar que un matutero entrava vi va-
lentse de uns gossos que tenia ensenyats.

Los hi lligava l' bot à la qua, y encare no passavan
pel resguardo, apretavan à corre. En un tancar y obrir
d' ulls eran à casa séva.

Y à Tortosa?
Una dona volia entrar un colom, y l'ls del portal
volian los drets.

—No entrará, deyan.

—Entrarà.

—Donchs pagará.

—Entrará y no pagará, contestava la dona, y del dit
al fet. Deixa anar al colom, y de una volada se'n vá
al colomar de casa séva.

Un filosof deya:—Los consums son una gran cosa.
Quan ménos serveixen per despejar las potencias.

Ha fugit lo sagristá de Sant Pere, emportantse 'n 50
duros.

Figürinse si en lloch de 50 duros, arriba à empor-
tar-se'n las claus del porter del Cell! Quin trastorn!

Are esperém que farán rogativas com à Santa Ana.

Lo dia dotze de juriol, los empleats de telegrafs
encare no havian rebut ordre de cobrar la paga.

A telegrafs, tot se retrassa, los parts y la paga dels
empleats.

Una escena en lo jugat municipal de Sant Bertran:
Duhen una noya à inscriure al registre civil, y al
preguntar al pare quin nom desitja posarli, aquest
respon:

—Fraternitat.
Lo jutje municipal se nega à firmar l' acta de l' ins-
cripció. ¿En virtud de quina llei?

Are pòrtinli una noya y diguinli:—Pòsili Llet, y la
inserirà.

Los hi sembla impossible?
Donchs no 'u estranyin; jo miro l' martirilogi y entre
mitj de la Verge dels Dolors, la Verge del Carme, y la
Verge de l' Assunció, hi trobo la Verge de la Llet.

L' altre dia publica l' Diluvi un judici crítich de un'
obra, el Anillo de hierro, que s' representa al Es-
panyol.

Lo judici, més ó menos dur, més ó menos acertat,
era legitim.

Y uns senyors per contradirlo publican una fulla
plena d' insolencias, talxant de insolent aquell judici
crítich.

Los autors d' aquella fulla, per darse xarol se titu-
laban mestres ab tota la modestia imaginable.

Y l' mestres deyan: «La critica debe corregir delei-
tando».

—Ay Senyor! Vaja senyors mestres, tornin à estudi,
que lo que ha de corregir deleitando no es la critica,
sino la comedia.

Això ho saben fins los nens que ván à la classe de
retòrica.

L' aygua escasseja: hi ha fonts que no més rajan de
gota en gota.

Al parlar d' aquestas fonts, no 'ns referim al senyor
Font-rodona.

Encare que à las fonts en que l' aygua hi escaseja,
son tantas las donas que hi fan rodona...

Al cementiri no s' hi cap.

Si volen puesto ho han de demanar ab una pila de
dias d' anticipació, y encare s' esposan à quedarse
fora.

Y l' Ajuntament are s' ocupa de fer un cementiri
nou.

Pero surten los capellans, y diuhen:—Ja l' faré
nosaltres.

Perque l'ls capellans, aixis com l' Ajuntament vol
cobrar los consums dels vius, ells volen los consums
del morts.

Aquest dia l' expedient va quedar sobre la taula, y
l' senyor Toda, un concejal, més cremat que un cabó
de realistas, va dir:—Si aquesta setmana no pot enter-
rarse, després que no 'm donguin la culpa à mi.

Lo Sr. Cabot va posarli la forma dintre de la sa-
bata.

—A que venen aquestas pressas, després qu' hém
tingut aquest expedient mesos y anys enterrat
dintre de las oficinas?

Jo proposo una cosa.

Tota vegada que l' Sr. Fontrodona va à totes las
professons y es de creure que té molt bò ab los sants
del Cel, que s' hi envihi una sollicitud, demandant que
no 's mori ningú, fins que tinguem cementiri nou.

Mareta mèval! Quins passos passan!

Figürinse que no més per haber relliscat el peu
aqueill periodista teatral de la lutchana y dels pantalons
blanquinosos es veu obligat à despenjar la guitarra
que tenia arraconada plena de pols y trenyinas y à
ensejar novament la serenata del Faust.

—Ay! Ay! Perqué?

Res, per tornar pels cafès de Vilanova y lo Geltrú...
(es dir pot ser sera molt més lluny) à fer lo captivi ab
lo plat de llauna.

—Y doncas? Que ha passat?

—Res, deu nos enguant de una empasonada.

—No es veritat Sr. Mosquit?

QUENTOS.

Un geperut sempre estava alegre.

—No s' com tenint aquesta tara de la naturalesa, l'
hi deya un amich, los geperuts sempre estèu de broma.

—Ho fem, va respondre aquell, per enganyar al mon.
Aixis no 'ns pren per geperuts, sino per gent que 'ns
torcèm de riure.

Una dona expressava la bondat del seu marit, diuent:

—Ay! es tant bò, tant complacent y tant amable l'
mèu Ignaci, que quan jo estich costipada, ell tús per mi.

En un restaurant, un senyor que s' menja un plat d'
arròs hi troba una pedra y 's trencà una dent.

Grans protestas del consumidor, mentres escup sanch.
L' amo del restaurant ab molta amabilitat:

—No serà res, no tinga cuidado: aquí en aquest esta-
bliment, pels casos semblants, tenim sempre preparat
un dentista.

Un home que ha pujat de res y té actualment una
gran fortuna, està carregat de vanitat.

Quan veu un pobre, diu:

—Fes com jo, mestre: à mi ningú m' ha ajudat per
res; jo mateix m' he fet, jo tot sol.

Y ell ho fà tot.

Un dia l' convida un amich, y vá per servirli un plat
de cassa.

Ell respon:

—De cassa, si no me la mato jo mateix no 'n menjó.

—¿Vols una truita, donchs?

—No, respon la mestressa de la casa: lo nostre amich
no voldrà truita, si ell mateix no 's fà 'ls ous.

Un coneget mèu busca pis. Ne troba un y avants de
anarlo à seguir l' hi pregunta l' porter:

—Té familia vosté?

—Si senyor; tinch dos criatures.

—Llavors no 's cansi; l' amo no vol criatures à la
casa.

En aquell moment baixaven dos nens per l' escala
cridant com uns condemnats.

—Y donchs, y aquests? pregunta l' llugatè.

—Això no son criatures, respon lo porter: son los fills
del amo.

A l' escollera de sota Montjuich hi ha dos senyors
que pescan. Cada diumenge s' hi troban, s' hi estan tota
la tarde y se'n tornan sempre sense ni un xanguet.

—Quina afició més tonta diu un d' ells.

—No me 'n parli, respon l' altre; pero jo encara tro-
bo més tonto, passar tot lo diumenge ab la dona.

A una nena que era al colegi, l' hi pregunta la
seva mamà que havia anat à visitarla:

—Vaja, ¿qué tal? ¿Com vā l' piano? Fas progressos?

—Uyl respon la filla: jo 'u crech. Mirí l' altre vegada
que vā venirme à veure, recordo que sempre que toca-

va à quatre mans ab la mestra, jo m' atrassava de dos
compassos. Donchs mirí, are jo n' hi porto tres de ven-
tatge.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Es una segona quarta
tan tres quarta y tan graciosa
que es més fresca qu' una rosa,
més bonica que l' total.
Y un cop que vaig preguntarli
—¿La gracia, nineta hermosa?
Me respongué molt joyosa
—Se 'm total invers hu quart.

A. CASTELL.

II.
Un dia 'm va prima un tot
qu' una noya que sa dona
ha criat, té molt segona
y qu' estima'l més no pot.

RALIP.

MUDANSA.

Me don la tot una tot
de tot per ferme unas calsas,
y ara 'm tot sigui son criat
—Y hu serás?

—¿Que vols que hi fassa?

QUELUSETA.

FUGA DE VOCALS.

S. . q. . st. f. g. . nd. v. n. s.
t. . s. g. r. q. . n. s. br. s.
. v. . r. ; i. n. n. n. n. n.
. n. n. n. s. tt. g. l. ?

PEPA Y LOLA.

CONVERSA.

—¿Qué tal Felip?
—Molt bò Jordi.
—¿No sabs que s' vā casar lo Sr. Gil?
—No, ¿Y com se diu la seva dona?
—Are la acabém d' anomenar.

FRA-DIÀVOLE.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7 8 . . .	—Un poble de Catalunya.
4 5 3 4 7 8 2 . . .	—Un altre.
4 5 3 7 8 5 . . .	—Un altre.
8 5 3 7 . 4 . . .	—Un altre.
3 5 1 4	—Una ciutat.
8 7 4	—Un aliment
3 7	—Una nota.

NOY DE SUCRE.

COMBINACIÓ NUMÉRICA.

Sustituir los pichs ab números que multiplicats horizon-
tal, vertical y diagonalment l' un ab l' altre donguin un
producte de 2160.

APRENENT DE POETA

GEROGLIFICH.

Gustos.

LOPEIX.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.—Cor-ba-ti-ne-ra.
2. IDEM 2.—Ca-sa-da.
3. ENDEVINALLA.—Maleta.
4. FUGA DE VOCALS.—Un cantadò cantaba
al cantò una cansò
que à tothom encantaba
cant tant encantadò.
5. PREGUNTAS:—1.ª La O. 2.ª La I.
6. ANÁGRAMA:—Pau, Pua, Upa, pau.
7. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—1.ª Hostalrich. 2.ª Tarra-
sa. 3.ª Tortosa. 4.ª Sarrià. 5.ª Oristà. 6.ª Tossa. 7.ª
Horta. 8.ª Salàs. 9.ª Torà. 10.ª Sort.
8. GEROGLIFICH.—Sota del mar hi ha grans tre-
sors.

ASES POPULARS.

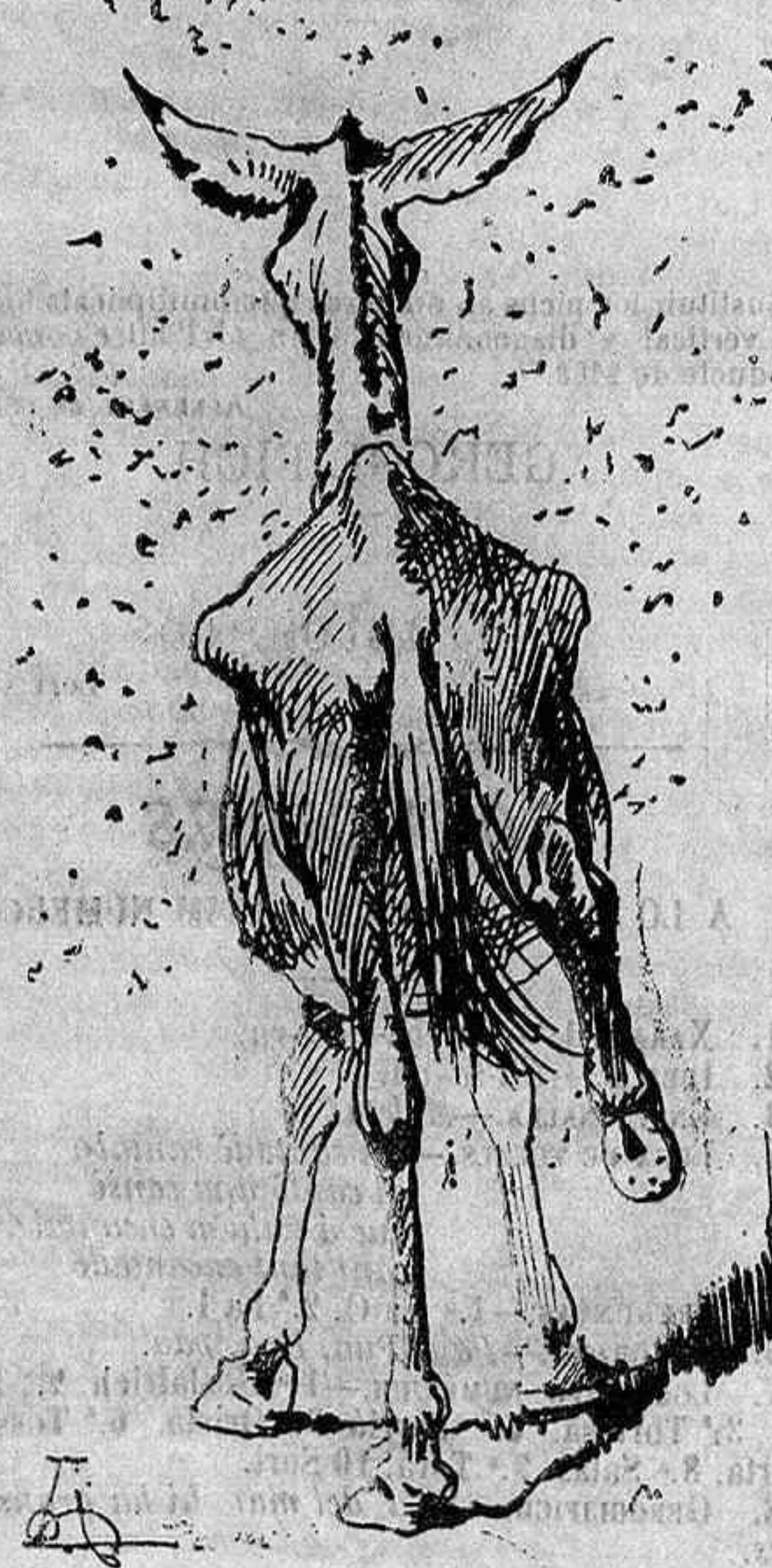

L' Ase que molts no han vist.

L' Ase qu' està malalt, té mal à la poteta

y 'l ventre li fà mal.

L' Ase magre (plé de moscas).

L' Ase d' en Mora.

L' Ase reconer.